

Övertorneå Energi AB
Älrvägen 13
957 31 ÖVERTORNEÅ

Fastställande av slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2013–2015

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) ändrar den tidigare beslutade intäktsramen och fastställer intäktsramen för Övertorneå Energi AB, 556933-8006, avseende redovisningsenheten REL00029 för perioden 2013–2015 till

29 130 tkr för år 2013,

28 888 tkr för år 2014 och

28 014 tkr för år 2015 i respektive års prisnivå, enligt bilaga 1.

Utöver ovanstående fastställda belopp har Övertorneå Energi AB även ett outnyttjat belopp från tillsynsperiod 2012 på 2 980 tkr i 2010 års prisnivå. Detta belopp kan inte föras vidare till tillsynsperioden 2016-2019.

1 Beskrivning av ärendet

1.1 Bakgrund

Konkursboet Ekfors Kraft AB ansökte inför tillsynsperioden 2013–2015 om att intäktsramen skulle fastställas till 85 000 tkr för redovisningsenheten REL00029. Ei fastställde intäktsramen till 85 000 tkr i 2010 års prisnivå, dnr 2012-100168. Konkursboet överklagade inte beslutet som därmed har vunnit laga kraft.

Övertorneå Energi AB övertog den 1 januari 2014 nätverksamheten som Konkursboet Ekfors Kraft AB bedrev i REL00029. Det aktuella beslutet avser därför Övertorneå Energi AB och REL00029 och uppgifterna som lämnats för fastställandet av intäktsramen, såväl före som efter tillsynsperioden, anses i detta beslut ha lämnats från det övertagande företaget Övertorneå Energi AB (företaget).

Ei beslutade den 26 februari 2015 om att öka företagets intäktsram för tillsynsperioden 2013-2015 med 2 980 tkr med hänsyn till outnyttjad intäktsram för tillsynsperioden 2012, dnr 2014-102416. Det är den beräknade intäktsramen för tillsynsperioden 2013-2015

exklusive den outnyttjade intäktsramen från 2012 som är föremål för omprövning i detta beslut.

Företaget har inte begärt omprövning av beslutet enligt 5 kap. 15 § ellagen (1997:857) och har heller inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen.

Den 28 oktober 2016 informerade Ei företaget om att Ei avsåg att meddela beslut om omprövning av intäktsramen för tillsynsperioden 2012-2015 vid en senare tidpunkt än den 31 oktober 2016.

1.2 Redovisning av uppgifter

Företaget har lämnat in uppgifter om vilka faktiska investeringar och utrangeringar som har skett samt vilka löpande opåverkbara kostnader som företaget har haft under åren 2014 och 2015. Uppgifterna har lämnats enligt Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften). Några uppgifter för år 2013 har företaget dock inte rapporterat in. Företaget har i en särskild skrivelse till Ei angett att de endast bedrivit verksamheten under perioden 1 januari 2014 – 31 december 2015 och att företaget inte har någon information att rapportera för år 2013.

Företaget har även lämnat in uppgifter för att Ei ska kunna fastställa den faktiska kvaliteten i nätverksamheten under perioden 2013–2015 och beräkna en kvalitetsjustering utifrån antal oaviserade och aviserade avbrott samt avbrottstiden i minuter.

2 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

2.1 Ellagen

Intäktsramen är de samlade intäkter som en nätkoncessionshavare högst får uppbära från nätverksamheten under en tillsynsperiod. En tillsynsperiod ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod (1 kap. 5 a § och 5 kap. 4 §).

Intäktsramen ska täcka skäliga kostnader för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas). Skäliga kostnader för att bedriva nätverksamheten är kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden. En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen om det skulle vara oskäligt mot koncessionshavaren att bortse från tillgången (5 kap. 6, 8 och 9 §§).

Ei ska även ta hänsyn till kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten. Ei ska bara beakta de avbrott som inte medför skadeståndsskyldighet för nätkoncessionshavaren eller ger rätt till avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen.

Ei:s bedömning kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen (5 kap. 7 §).

En nätkoncessionshavare får inom fyra månader efter tillsynsperiodens slut ansöka hos Ei om att intäktsramen för perioden ska ökas. Ei ska handlägga ansökan skyndsamt (5 kap. 12 §).

Ei ska ompröva den fastställda intäktsramen efter tillsynsperiodens slut om det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelserna inte är ringa. Om det inte finns särskilda hinder, ska Ei meddela sitt beslut senast tio månader efter tillsynsperiodens slut. Om Ei avser att meddela beslut vid en senare tidpunkt ska nätkoncessionshavaren underrättas om det. Ei får inte meddela ett omprövningsbeslut som är till nackdel för nätkoncessionshavaren om en underrättelse inte har skett inom den nämnda tiden (5 kap. 13 §).

Vid omprövning enligt 12 eller 13 §§ ska Ei kontrollera om de antaganden som har legat till grund för beslutet om fastställande av intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 6–9 §§ och utgå från de uppgifter och metoder som myndigheten har använt för att fastställa intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande (5 kap. 14 §).

Om en allmän förvaltningsdomstol har ändrat ett beslut om intäktsram för en nätkoncessionshavare och grunden för ändring av det beslutet är tillämplig även för en annan nätkoncessionshavare, ska Ei, om den senare nätkoncessionshavaren begär det, ompröva det beslut om intäktsram som gäller för denne. En ansökan om omprövning ska ha kommit in till Ei inom tre månader efter det att domstolens avgörande har vunnit laga kraft (5 kap. 15 §).

Om en nätkoncessionshavare under tillsynsperioden överlåter en nätkoncession ska den fastställda intäktsramen fortsätta att gälla för övertagaren av koncessionen. Övertagaren träder även i övrigt i överlåtarens ställe när det gäller tillämpningen av bestämmelserna i 5 kap. ellagen (5 kap. 25 §).

2.2 Intäktsramsförordningen

I förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag (intäktsramsförordningen) finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (5 §) och värdering av anläggningstillgångar (6–8 §§). Vidare finns bestämmelser om hur kapitalbasen ska beräknas vid förändring i prisläget (9 §) och vilka uppgifter nätkoncessionshavaren löpande ska dokumentera om de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen (15 §).

2.3 Rapporteringsföreskriften

I Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften) finns kompletterande bestämmelser. Nätkoncessionshavaren

ska senast den 31 mars året efter tillsynsperiodens slut redovisa det faktiska utfallet per kalenderår under tillsynsperioden avseende de uppgifter som har redovisats enligt 5 kap. samt de samlade intäkterna i nätverksamheten (7 kap. 1 §). Vidare anges hur redovisning av tillgångar i kapitalbasen, kostnader i nätverksamheten och intäkter i verksamheten ska ske (7 kap. 2–5 §§).

2.4 Kvalitetsregleringsföreskriften

Vid fastställande av den slutliga intäktsramen ska Ei tillämpa Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram (kvalitetsregleringsföreskriften).

I föreskriften anges bland annat att kvaliteten i en redovisningsenhets sätt att bedriva nätverksamhet beräknas som en kvalitetskostnad. Kvalitetskostnaden beräknas utifrån antal oaviserade och aviserade avbrott samt avbrottstiden i minuter och motsvaras av de samlade avbrottskostnaderna under tillsynsperioden enligt 5 kap. 1 eller 5 §§ (3 kap. 1 §). I föreskriften anges även hur avbrottskostnaden ska beräknas vid bedömningen efter tillsynsperioden (5 kap. 1–11 §§).

3 Ei:s motivering till beslutet

3.1 Sammanfattande beräkning av intäktsramen

Ei har beräknat en slutlig intäktsram till 29 130 tkr för år 2013, 28 888 tkr för år 2014 och 28 014 tkr för år 2015, se tabell 1 nedan. Intäktsramen fastställs i respektive års prisnivå.

Tabell 1 Beräknad slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2013–2015 (tkr)

Kostnader i intäktsramen	Beståndsdelar	Prisnivå	2013	2014	2015
Kapitalkostnader	Efter reducering	2013, 2014 och 2015	6 618	6 648	6 732
Löpande kostnader	Beståndsdelar	Prisnivå	2013	2014	2015
Påverkbara kostnader	7/18 av påverkbara kostnader 2013-2015	2013, 2014 och 2015	5 904	6 014	6 125
	11/18 av påverkbara kostnader 2007-2009	2007, 2008 och 2009	8 445	8 445	8 445
	Uppräkningsfaktorer, faktorprisindex för elnätst företag avseende påverkbara kostnader (från 2007 till 2013, från 2008 till 2014 och från 2009 till 2015)		1,1630	1,1474	1,1327
	11/18 av påverkbara kostnader 2007-2009	2013, 2014 och 2015	9 822	9 690	9 566
	Summa påverkbara kostnader 2013-2015	2013, 2014 och 2015	15 726	15 704	15 690
Opåverkbara kostnader	Beståndsdelar	Prisnivå	2013	2014	2015
	Opåverkbara kostnader 2013-2015	2013, 2014 och 2015	6 846	6 924	6 457
		Prisnivå	2013	2014	2015
Beräknad intäktsram före kvalitetsjustering		2013, 2014 och 2015	29 191	29 276	28 880
Kvalitetsjustering för åren 2013-2015	Förklaring		2013	2014	2015
	Begränsning: Max/min 3 % av årlig beräknad intäktsram, absolutvärde		876	878	866
	Kvalitetsjustering: Utan begränsning, i respektive års prisnivå		-61	-389	-1 111
Kvalitetsjustering	Hänsyn tagen till eventuell begränsning		-61	-389	-866
		Prisnivå	2013	2014	2015
Beräknad slutlig intäktsram efter kvalitetsjustering	2013, 2014 och 2015		29 130	28 888	28 014

Utöver beräknad slutlig intäktsram har företaget även ett outnyttjat belopp från tillsynsperiod 2012 på 2 980 tkr i 2010 års prisnivå som kvarstår oförändrat. Detta belopp kan inte föras vidare till tillsynsperioden 2016-2019.

3.2 Utgångspunkter för fastställande av slutlig intäktsram

Företaget har inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen. Den aktuella prövningen omfattar därför endast frågorna om intäktsramen ska sänkas enligt 5 kap. 13 § ellagen och kvaliteten i företagens sätt att bedriva nätverksamhet enligt 5 kap. 7 § ellagen. I samband med att den slutliga intäktsramen fastställs sker också en indexering. Hur intäktsramen fastställs beskrivs närmare nedan.

Företaget har en tillsynsperiod som avser åren 2013-2015. Företaget har endast rapporterat in uppgifter för avstämning av intäktsramen för åren 2014 och 2015. I en skrivelse till Ei anger företaget att de har bedrivit verksamheten från 1 januari 2014 och därför inte har några uppgifter att rapportera för år 2013. Av 5 kap. 25 § ellagen framgår att om en nätkoncessionshavare under tillsynsperioden överlåter en nätkoncession ska den fastställda intäktsramen fortsätta att gälla för övertagaren av koncessionen. Detta innebär att Konkursboet Ekfors Kraft AB:s fastställda intäktsram för perioden 2013-2015 ska gälla för det övertagande företaget Övertorneå Energi AB. Enligt 7 kap. 1 § rapporteringsföreskriften ska nätkoncessionshavaren senast den 31 mars året efter tillsynsperioden slut redovisa det faktiska utfallet per kalenderår under tillsynsperioden.

3.3 Hantering av prisnivåer

Det ursprungliga beslutet om intäktsram fastställdes med ett belopp för hela tillsynsperioden om tre år. Beslutet fastställdes i 2010 års prisnivå. Av beslutet framgår det att intäktsramen efter tillsynsperioden ska justeras för vart och ett av åren med olika index.

I detta beslut fastställer Ei den slutliga intäktsramen för tillsynsperioden 2013–2015 i respektive års prisnivå. Vid indexering av kapitalbasen används faktorprisindex (FPI) för byggnader i enlighet med vad som anges i intäktsramsförordningen och vid indexering av påverkbara kostnader används FPI för elnättsföretag – lokalnät avseende påverkbara kostnader i enlighet med vad som framgår av det ursprungliga beslutet. Vid indexering av de opåverkbara kostnaderna används FPI för elnättsföretag – lokalnät avseende opåverkbara kostnader, se bilagorna 2 och 3. Ei:s närmare överväganden avseende prisnivåer framgår av bilaga 4.

3.4 Fastställande av slutlig intäktsram efter tillsynsperiodens slut

Efter tillsynsperiodens slut ska Ei ompröva en intäktsram om företaget har ansökt om att intäktsramen ska öka eller om Ei anser att intäktsramen ska minska (5 kap. 12–13 §§ ellagen). Ei ska minska intäktsramen om det finns skäl att anta att den ursprungligen fastställda intäktsramen – som utgår ifrån prognoser för investeringar, utrangeringar och opåverkbara kostnader – är högre än den intäktsram som är beräknad med faktiskt utfall och skillnaden är mer än ringa. Vid dessa omprövningar ska faktiskt utfall användas enligt 5 kap. 14 § ellagen.

För att kunna fastställa en intäktsram för företaget måste Ei ha uppgifter om faktiska opåverkbara kostnader och investeringar och utrangeringar för samtliga år i

tillsynsperioden. Företaget har inte rapporterat några sådana uppgifter för år 2013. Ei har därför utgått från redovisningsenhetens rapporterade uppgifter för åren 2012, 2014 och 2015 för att fastställa uppgifterna för de opåverkbara kostnaderna för år 2013. Detta genom att ett medelvärde beräknats för år 2012, 2014 och 2015 som sedan tillämpats för år 2013. Vad gäller investeringar och utrangeringar hade Konkursboet Ekfors Kraft AB inför tillsynsperioden prognostiserat investeringar i 35 km ledning under år 2013, några utrangeringar var inte prognostiserade. Ei kan dock utifrån inrapporterade siffror inför tillsynsperioden 2016-2019 utläsa att någon sådan investering i ledningar under år 2013 inte genomförts. Ei har därför nu vid avstämningen utgått från att det inte genomförts några investeringar eller utrangeringar år 2013. Företaget har haft möjlighet att lämna synpunkter på hur Ei ska hantera det faktum att de inte kan lämna uppgifter för år 2013, företaget har dock inte lämnat några sådana synpunkter.

Företaget har inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen. För att kunna bedöma om en omprövning ska ske enligt 5 kap. 13 § ellagen har Ei jämfört de uppgifter som låg till grund för den ursprungligt fastställda intäktsramen med uppgifterna om faktiskt utfall och de uppgifter för 2013 som Ei har tagit fram. Jämförelsen visar att den ursprungligt fastställda intäktsramen blir lägre än den intäktsram som är beräknad med faktiskt utfall och uppgifterna för 2013. Ei kommer därför inte att ompröva intäktsramen enligt 5 kap. 13 § ellagen. Till följd av detta fastställer Ei den slutliga intäktsramen för tillsynsperioden 2013–2015 utifrån de uppgifter som låg till grund för den ursprungligt fastställda intäktsramen, det vill säga de prognostiserade uppgifterna om investeringar, utrangeringar och opåverkbara kostnader.

Inför tillsynsperioden ansökte företaget om en intäktsram med ett belopp som avsåg hela tillsynsperioden 2013–2015 i 2010 års prisnivå. I det ursprungliga beslutet har Ei fastställt intäktsramen till företagets ansökta belopp vilket är lägre än Ei:s beräkning enligt schablonmetoden med justerad övergångsmetod. Ei måste därför vid avstämningen både ta hänsyn till att företaget inte har ansökt om en ökning av intäktsramen och beakta att intäktsramen är fastställd med ett lägre belopp än vad schablonmetoden med justerad övergångsmetod ger. Vid beräkningen tar Ei även hänsyn till att intäktsramen ska fastställas i tre olika års prisnivåer.

Inledningsvis beräknar Ei skillnaden i procent mellan den ansökta intäktsramen och den intäktsram som beräknas med schablonmetoden med justerad övergångsmetod utifrån de prognoser som låg till grund för det ursprungliga beslutet. Jämförelsen görs i 2010 års prisnivå. Därefter reduceras de årliga beräknade intäktsramarna utifrån prognoser med den framräknade skillnaden. Ei bedömer att det inte skulle vara rimligt att minska de löpande påverkbara kostnaderna som fastställs utifrån historiska kostnader eller att minska de opåverkbara kostnaderna. Detta innebär att Ei endast minskar kapitalkostnaderna, som annars skulle beräknas enligt schablonmetoden med justerad övergångsmetod, för att hantera prisnivåer för olika kostnadsslag. Beräkningen framgår av bilaga 1.

Vid fastställandet har Ei indexerat uppgifterna till respektive års prisnivå, se bilagorna 2–4. Dessutom har Ei beaktat kvaliteten i företagens sätt att bedriva nätverksamhet, se bilaga 5.

Företaget har inte överklagat det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram. Företaget har inte heller begärt omprövning av beslutet enligt 5 kap. 12 eller 15 §§ ellagen. De metoder och uppgifter som Ei använder är därför de som framgår av det ursprungliga beslutet av intäktsram. Utifrån dessa förutsättningar fastställer Ei den slutliga intäktsramen enligt följande.

3.4.1 Bedömning av kapitalkostnader

Kapitalkostnad är kostnad för att använda kapital, i form av exempelvis elledningar och nätstationer (kapitalbas). Avkastningen beräknas med en real kalkylränta före skatt. Kapitalkostnaden ska efter Ei:s bedömning av kvaliteten i nätverksamheten justeras med en kvalitetskostnad genom ett tillägg eller avdrag.

3.4.1.1 Kapitalbas

Kapitalkostnaderna fastställs utifrån företagens kapitalbas den 31 december 2010 samt företagens prognoser om investeringar och utrangeringar enligt det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram, beräkningen framgår av bilaga 1.

3.4.1.2 Kalkylränta

Kalkylräntan har inte förändrats. Vid fastställandet ska därför en kalkylränta om 5,2 procent användas.

3.4.1.3 Kvaliteten i nätverksamheten

Att kvaliteten i nätverksamheten ska beaktas följer av 5 kap. 7 § ellagen. I det ursprungliga beslutet om intäktsram för perioden 2013–2015 har en beräknad normnivå på kvaliteten fastställts för de kvalitetsindikatorer som anges i kvalitetsregleringsföreskriften. Av beslutet följer att efter tillsynsperiodens slut ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras.

Företaget har lämnat in uppgifter för att Ei ska kunna fastställa den faktiska kvaliteten i nätverksamheten för perioden 2013–2015. Intäktsramen ska därför justeras med en kvalitetskostnad utifrån den faktiska kvaliteten. Kvalitetskostnaden för hela perioden är summan av de årliga avbrottskostnaderna och ska enligt föreskriften utgöra ett tillägg eller avdrag på kapitalkostnaden.

Ei har utifrån de uppgifter som företaget har rapporterat fastställt den faktiska kvaliteten i nätverksamheten under tillsynsperioden. Ei har beräknat en avbrottskostnad för respektive år för de kvalitetsindikatorer som anges i kvalitetsregleringsföreskriften genom att jämföra den faktiska kvaliteten med den normnivå som beräknats i tidigare beslut. Ei har även tagit hänsyn till att avdraget inte får överstiga tre procent av den årliga intäktsramen. Kvalitetsjusteringen för respektive år framgår av tabell 1 och beräkningen framgår av bilaga 5.

3.4.1.4 Beräkning av kapitalkostnader

Metoden för beräkning av kapitalkostnader har inte förändrats, se avsnitt 3.4. Detta innebär att kapitalkostnader ska beräknas med real annuitet enligt schablonmetoden med justerad övergångsmetod. Kapitalkostnaderna framgår av bilaga 1.

3.4.2 Bedömning av påverkbara kostnader

Metoden för beräkning av påverkbara kostnader har inte förändrats. De påverkbara kostnaderna fastställs utifrån en historisk referensperiod för åren 2007–2009. Kostnaderna ska indexeras med FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende påverkbara kostnader, se avsnitt 3.3. Ett avdrag för effektiviseringskrav om 1 procent ska göras i enlighet med det ursprungliga beslutet.

Ei har beräknat de påverkbara kostnaderna efter indexering och effektiviseringskrav. Summan av de påverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

3.4.3 Bedömning av opåverkbara kostnader

Metoden för beräkning av opåverkbara kostnader har inte förändrats. Ei fastställer de opåverkbara kostnaderna enligt bilaga 1. Kostnaderna indexeras till respektive års prisnivå med FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende opåverkbara kostnader, se avsnitt 3.3 och bilaga 4. Summan av de opåverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

4 Upplysning om omprövning till följd av avvikelse från intäktsramen

Om en nätkoncessionshavares samlade intäkter från nätverksamheten under tillsynsperioden har avvikit från den slutligen fastställda intäktsramen, ska det belopp med vilket intäkterna överstigit eller understigit intäktsramen minska respektive öka ramen för den påföljande tillsynsperioden (5 kap. 20 § ellagen). Ei ska således bedöma om de samlade intäkterna i företagens nätverksamhet för tillsynsperioden har avvikit från ramen. Denna bedömning kan resultera i en ändring av intäktsramen för tillsynsperioden 2016–2019 och behandlas inte närmare här.

Hur man överklagar

Se bilaga 6, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Mona Karlsson, analytikern Marie-Louise Eriksson och analytikern Anna Elfwén, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Anna Elfwén

Bilagor till beslutet

- 1 Beräknad intäktsram avseende tillsynsperioden 2013–2015
- 2 Faktorprisindex för byggnader
- 3 Faktorprisindex för elnätsföretag – lokalnät
- 4 Hantering av prisnivåer för tillsynsperioden 2012–2015
- 5 Bedömning av kvaliteten i nätverksamheten för tillsynsperioden 2013–2015
- 6 Så här gör du för att överklaga beslutet